

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА КОНЦЕПЦІЯ ІВАНА ФРАНКА»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри

української літератури

протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Літературознавча концепція Івана Франка
Викладач (-і)	Голод Роман Богданович
Контактний телефон викладача	(0342)596074
Е-mail викладача	roman.golod@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Понеділок 09.00-11.00. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота з 11.00-13.00 viber (+3800679603680).
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна «Літературознавча концепція Івана Франка» має на меті вивчення основних параметрів теоретико-методологічних засад літературознавчих досліджень Івана Франка у тривимірній системі координат історії, теорії літератури та літературної критики з урахуванням вимог шкільної програми.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Сформуванню системи знань про методологію літературознавчих досліджень Івана Франка у триєдиному науковому дискурсі історії, теорії літератури та літературної критики. Виявити світоглядно-філософську основу методології літературознавчих досліджень Івана Франка, її доктринальні домінуючі. Визначити культурно-історичні й індивідуально-авторські детермінанти виникнення літературознавчих ідей Івана Франка крізь призму діалектичної взаємодії категорій національного й інтернаціонального, традиції та новаторства в науці про літературу.</p> <p>Дати уявлення студентам про особливості розвитку літератури та науки про літературу кінця XIX – початку XX століть в Україні й у світі, представити типологію художніх напрямів і течій в літературному процесі зазначеного періоду, дати характеристику основним тогочасним методологічним концепціям у головних і допоміжних галузях літературознавства. Навчити здобувачів освіти розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані із вибором оптимальних методологічних концепцій літературознавчих і франкознавчих досліджень. Поглибити й розширити когнітивну базу здобувачів освіти в галузі франкознавства. Запропонувати методику викладання оригінальної літературознавчої концепції Івана Франка у середній і вищій школі.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.</p>	

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності вчителя.

ЗК4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК2. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

ФК7. Здатність до реалізації виховної функції під час навчання.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу молодшого покоління громадян України.

ПРН4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН5. Володіти навичками розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН11. Порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності.

ПРН22. Здатність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуто під час навчання кваліфікацію.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Практичні заняття	18
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативна / вибіркова
Восьмий	А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Четвертий	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Генезис та понятійно-категоріальний апарат науки про літературу. План. 1.Зародження та розвиток українського та світового літературознавства (екскурс в	2	2	5

<p>історію). 2.Основні та допоміжні галузі науки про 2 2 5 літературу. 3.Літературознавство в системі координат синхронії та діахронії. 4. Літературознавство та літературний процес: проблема синхронізації тенденцій. 5. Актуальні проблеми літературознавства та франкознавства .</p>			
<p>Тема 2. Методологія франкознавчих досліджень і проблема еволюції системи світоглядно-філософських та ідейно-естетичних цінностей Івана Франка. План. 1.Проблеми методології, методики та методу франкознавчих досліджень. 2.Вплив філософії ідеалізму на формування естетичної свідомості Івана Франка. 3.Позитивізм як світоглядно-філософське підґрунтя літературознавчої концепції І. Франка. 4.Іван Франко та інтелектуальні здобутки «філософії життя». 5. Ідеологеми «націоналізм» та «інтернаціоналізм» у системі історіософських цінностей Івана Франка. 6.Росія та Європа в системі геополітичних орієнтирів Івана Франка.</p>	2	4	15
<p>Тема 3. Іван Франко – історик літератури. План. 1.Історія літератури як одна з провідних галузей літературознавства. 2.Історіографія історій української літератури. 3. Франкова критика на адресу попередніх історико-літературознавчих концепцій. 4.Франкова декларація власної концепції історії української літератури. 5.«Нарис історії українсько-руської літератури» як квінтесенція історико-літературознавчих досліджень І. Франка. 6.Інші жанри історико-літературознавчих праць Івана Франка.</p>	4	4	15
<p>Тема 4. Іван Франко – теоретик літератури.</p>	2	4	15

<p>План.</p> <p>1.Методика вивчення ідейно-естетичних засад теоретико-літературознавчої концепції Івана Франка.</p> <p>2.Декларування концептуальних позицій теоретико-літературознавчої доктрини Івана Франка у трактаті «Література, її завдання і найважливіші ціхи».</p> <p>3.Еволюція літературознавчої концепції І. Франка в розвитку від бібліографічного – до біографічного та культурно-історичного методів.</p> <p>4.Фемінізм у теоретичному осмисленні І. Франка.</p> <p>5.Проблеми фольклористики, джерелознавства й палеографії в літературознавчих працях І. Франка.</p> <p>6.Порівняльні літературознавчі студії Івана Франка.</p> <p>7.Теоретико-літературознавча значущість Франкового трактату «Із секретів поетичної творчості».</p> <p>8.Франкове бачення діалектики традиції та новаторства у літературному процесі.</p>			
<p>Тема 5.</p> <p>Іван Франко – літературний критик.</p> <p>План.</p> <p>1. Історія формування літературної критики.</p> <p>2. Значущість Івана Франка в утвердженні засад української наукової критики в літературознавстві.</p> <p>3.Основні жанри літературно-критичних праць Івана Франка.</p> <p>4.Етико-психологічні засади Франкової критики.</p> <p>5.Основні аксіологічні акценти Франкової критики.</p>	2	4	10
Загалом:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна оцінювання дисципліни</p> <p>система навчальної дисципліни</p>	<p>Вид підсумкового контролю – залік. Максимальна оцінка за курс – 100 балів. Максимальна оцінка за поточні заняття – 50 балів (максимальна оцінка за практичні заняття – 40 балів, за контрольну роботу – 5 балів, за самостійну роботу – 5 балів). Допуск до заліку – 25 балів за поточні заняття. Залік вважається складеним за умови набору на ньому не менше 25 балів.</p> <p>При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за п'ятибальною шкалою з розрахунку по 5 максимальних балів за кожне практичне заняття.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення максимальної кількості балів за одне практичне заняття на кількість практичних занять з додаванням балів за перевірку індивідуальної самостійної роботи студента (максимум – 5 балів) і оцінки за виконання контрольної роботи (максимум – 5 балів) і дорівнює 50 балам.</p> <p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Студенти повинні виконати контрольну роботу, що складається з двох питань із планів лекційних і практичних занять на повторення вивченого матеріалу.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Максимальна оцінка за кожне практичне заняття – 5 балів. Наприкінці курсу додаємо отримані на кожному занятті оцінки і отримуємо відповідну суму балів.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати студентові при вивченні курсу для отримання допуску до складання підсумкового контролю (до заліку), вираховується шляхом множення мінімально позитивного бала за практичне заняття на кількість практичних занять (включно з контрольною роботою і перевіркою самостійної роботи) і становить 25 балів.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Вид підсумкового контролю – залік. Залік складається з блоку тестових завдань і двох усних питань. Залік вважається складеним за умови набору на ньому не менше 25 балів.</p>

7. Політика курсу

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком,

відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.

8. Рекомендована література

Базова

1. Баган О. До проблеми переосмислення концепції вивчення творчості І.Франка у школі // Іван Франко в школі. Збірник науково-методичних праць. Випуск перший. – Дрогобич, 2003. – С. 15-23.
2. Білоус П. В. Б61 Вступ до літературознавства: навч. посіб. — К. : ВЦ «Академія», 2011. — 336 с.
3. Будний В. І. Франко про критерії оцінки суспільної значимості літератури // Укр. літературознавство. – 1981. – Вип. 36. – С. 20-28.
4. Будний В. Поетика і критика: (Праця І. Франка “Із секретів поетичної творчості” на тлі літературно- критичних шукань рубежа ХХ ст.) // Укр. літературознавство. – 1987. – Вип. 48. – С. 20-28.
5. Вертій О. Естетика Івана Франка і формування основоположних підстав

- вивчення української літератури в сучасній школі// Українська література в загальноосвітній школі. – 2006. №3. – С.5-11.
6. Войтюк А. Ю. Літературознавчі концепції Івана Франка. – Львів: Вища школа, 1981. – 184 с.
 7. Гарасим Я. Іван Франко і культурно-історична школа // Укр. літературознавство. – 1996. – Вип. 62. – С. 67-75.
 8. Гнатюк М. Заміри глибин: Франкознавчі студії. – Львів: Світ, 2016. – 372 с.
 9. Гнатюк М. І. Іван Франко і проблеми теорії літератури: навч. посібник. – К.: Академія, 2011. – 240 с
 10. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини ХІХ – початку ХХ сторіч. – Львів : Місіонер, 2002. – 207 с.
 11. Гнатюк М. У пошуках літературознавчої методології (І. Франко, О. Пипін, Г. Брандес) // *Confraternitas*. Ювілейний збірник на пошану Ярослава Ісаєвича / відп. редактор Микола Крикун, заступник відп. редактора Остап Середа. – Львів, 2006–2007 (Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Збірник наукових праць. Вип. 15 / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України).
 12. Гнатюк М. Франкова теорія міждисциплінарного аналізу мистецьких творів// Вісник Львів. ун-ту.– 2008. – (Серія філологічна ; вип. 44 ; ч. 1).
 13. Голод Р. Діалектика кількості та якості в аксіології сучасного франкознавства// Етнос і культура: Збірник науково-теоретичних статей. Гуманітарні науки. Івано-Франківськ, 2019-2020. №16-17. С.33-40.
 14. Голод Р. Ідеалізм як складник естетичної свідомості Івана Франка// Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. 42 – 43. – 2014. – 2015. – С.80 – 85.
 15. Голод Р. Ідеологеми «націоналізм» та «інтернаціоналізм» у системі онтологічних орієнтирів Івана Франка // Іван Франко: «Я єсть пролог...»: матеріали Міжнародного наукового конгресу до 160-річчя від дня народження Івана Франка. – Львів, 2019. – С. 29 – 41.
 16. Голод Р. Методологія франкознавчих досліджень: погляди на проблему// Мандрівець. – Тернопіль, 2005. – № 4. – С. 54 – 56.
 17. Голод Р. Методологія франкознавчих досліджень та творчий метод Івана Франка// Українська мова і література в школі. – Київ, 2005. – № 7. – С. 44 – 46.
 18. Голод Р. Позитивізм як світоглядно-філософське підґрунтя творчого методу Івана Франка// Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2008. – Т.1. – 1160 с. – С. 274 – 285.
 19. Голод Р. Польська література кінця ХІХ – початку ХХ століття в критичній рецепції Івана Франка. *Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово*. Івано-Франківськ, 2024. №19(71). С.216–228.
 20. Голод Р. Росія чи Європа? (До проблеми культурологічного вибору Івана Франка)// Укр. літературознавство. – Львів, 2016. – Вип. 80. – С. 10-28.
 21. Голод Р. Синтезуюча здатність як головна риса творчого методу І.Франка// Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць

- Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті. – Львів, 1999. – Ч. 1. – С. 156 – 162.
22. Денисюк І. Франкова концепція національної літератури // Денисюк І. Невичерпність атома. – Львів, 2001. – С. 173 -177.
 23. Дзюба І. Метод – це насамперед розуміння// Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Випуск 12: Ювілейний збірник на пошану члена-кореспондента НАН України Миколи Ільницького/ НАН України, Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича. – Львів, 2004. – 768 с. – С. 170-177.
 24. Дорошенко І. І. Іван Франко – літературний критик. – Львів : Вид-во Львівського університету, 1966. – 210 с.
 25. Дяків Н. Міжпредметні зв'язки у шкільному курсі літератури (на прикладі вивчення творчості І.Я.Франка [Електронний ресурс]: дипломна робота/ Н.В.Дяків; ТНПУ ім. В.Гнатюка, філол. ф-т; наук. кер. Г.Ф.Ступінська. – Тернопіль, 2012.
 26. Євшан М. Критика; Літературознавство; Естетика. – К., 1998. – 658 с.
 27. Єфремов С. Історія українського письменства. – К., 1995. – 432 с.
 28. Корнійчук В. Аналіз художнього твору в методологічній концепції Івана Франка// Іван Франко і національне відродження: тези доповідей Республік. наук. конф. (Криворівня, 23–24 вересня 1991 р.) / редкол.: І. Денисюк (відп. ред.) та ін. – Львів: ЛДУ, 1991. – С. 125–126.
 29. Микитась В. Іван Франко як дослідник давньої української літератури. – К., 1988. – 238 с.
 30. Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістики. – К.: Видавничий дім „К-Могилянська академія”. 2006. – 347 с.
 31. Наєнко М. Історія українського літературознавства: підручник. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 360 с. 5.
 32. Пахльовська О. Творчість Івана Франка як модель культурно-національної стратегії// Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: матеріали міжнародної конференції, Львів, 25–27.09.1996. – Львів: Світ, 1998.
 33. Пустова Ф. Д. Іван Франко – історик української літератури / Ф. Д. Пустова. – К. : Вища школа, 1989. – 147 с.
 34. Пустова Ф. Д. Іван Франко – теоретик літератури / Ф. Д. Пустова. – К. ; Донецьк : Вища школа, 1976. – 144 с.
 35. Тихолоз Б. Франкова концепція «стереометричного» прочитання літературного твору// Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2011. Випуск 55. С. 21–29.
 36. Франко І. Зібр. тв.: У 50 тт. – К.: Наукова думка, 1978 – 1986.
 37. Шутка І. Засадничі літературознавчі принципи Івана Франка в оцінці Оксани Пахльовської// Українське літературознавство. 2014. Випуск 78. С. 194–200.

Додаткова

1. Волинський П.К. Методи літературознавчого дослідження в працях І. Франка// Радянське літературознавство. – 1966. – № 5. – С. 66–87.
2. Голод Р. Діалектика «національного» та «інтернаціонального» в системі історіософських поглядів Івана Франка / Р. Голод // «Дух, що тіло рве до бою». Матеріали науково-теоретичної конференції (з нагоди відзначення 160-річчя в

- дня народження Івана Франка). – Івано-Франківськ, 2017. – С. 5 – 15.
3. Голод Р. Постаць Івана Франка в онтологічній системі координат Васи Стефаника. *Василь Стефаник: інтерпретації* / за ред. Степана Хороба. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2023. С.59–85.
 4. Голод Р. Творчість Івана Франка як дзеркало літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ століття// *Дивослово*. – Київ, 2005. – № 12. – С. 84 – 87.
 5. Голод Р. Ще раз про методологію франкознавчих досліджень// *Гуманітарна освіта в вищих навчальних закладах: Збірник наукових праць факультету лінгвістики Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету*. – Київ: ІВЦ Держкомстату України, 2005. – Вип. 10. – С. 249 – 252.
 6. Єфремов С. Співець боротьби і контрастів. – К., 1913. – 125 с.
 7. Луцишин О. Категорія “літературний розвиток” у науковому трактуванні Івана Франка. – Львів, 1998. – 140 с.
 8. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1985.
 9. Огоновський О. История литературы русской. – Львів, 1893. – Ч. III.
 10. Пахльовська О. Українсько-італійські літературні зв’язки ХV–ХХ ст. / О. Пахльовська. – К. : Наукова думка, 1990. – 215 с.
 11. Петров В. Методологічно-світоглядіві напрями в українській етнографії ХІХ–ХХ ст. // *Енциклопедія українознавства. Загальна частина*. – К., 1994. – Т. 1. – С. 184–187.
 12. Піхманець Р. Психологія художньої творчості: теоретичні та методологічні основи. – Київ: Наукова думка, 1991.
 13. Сидоренко Г. К. Літературно-критична діяльність Івана Франка : історико-літературний нарис / Г. К. Сидоренко. – К. : КДУ, 1956. – 75 с.

15. Інформаційні ресурси (сайти)

38. https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2018/11/Visnyk_Filolohiia_2014-2015_Vypusk_42-43.pdf
39. https://institutes.lnu.edu.ua/franko/wp-content/uploads/sites/7/2016/11/80_2.HOLOD_.pdf
40. <http://lib.pnu.edu.ua/files/pokajchiki/%D0%A4%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%202016.pdf>
41. <http://dontsov-nic.com.ua/wp-content/uploads/2016/06/IFr-pdf.pdf>
42. <http://194.44.152.155/elib/local/36.pdf>
43. http://prima.lnu.edu.ua/faculty/Philol/www/vydannia/Ivan_Franko_zbirnyk_2010_t01/29Roman_Holod.pdf
44. <http://litzbirnyk.com.ua/wp-content/uploads/2015/12/5.15.15.pdf>
45. <http://194.44.152.155/elib/local/sk764600.pdf>
46. http://okt.kmf.uz.ua/utc/oktat-utc/Vstup_do_literaturoznavstva/vstup_%D0%B4%D0%BE_%D0%BB-%D0%B2%D0%B0_%D0%9C%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
47. http://eprints.zu.edu.ua/22600/1/Vstup_do_literaturoznavstva%20%281%29.pdf
<https://institutes.lnu.edu.ua/franko/lvivska-frankoznavcha-shkola/frankoznavstvo-zdobutky-vtraty-perspektyvy/>

Викладач _____ Р. Б. Голод